

Goudjakhals

Julien Ignacio

Uitgeverij Van Oorschot

286 pagina's / € 15,-

Extra tips en achtergronden bij het Leesclubdossier in Boek & Lezer 2025 (Boekenpost 198)

Over het boek

Goudjakhals is een bundel met zes migrantenverhalen. Het schetst hoe het is om een migrant te zijn en hoe de achterblijvers het beleven, maar ook confronteert het de lezer ermee hoe stuitend onwelkom de migrant vaak in Europa wordt ontvangen. Het boek bestaat uit vier korte verhalen (10, 27, 31, 54 pagina's) en twee novellen van rond de 70 pagina's.

Over de auteur

Julien Ignacio (1969) studeerde af als literatuurwetenschapper op Marcel Proust. Hij schreef theaterteksten en verhalen en debuteerde in 2018 met de roman *Kus* (2018), een boek over wat je als vader doorgeeft aan je zoon. Dit debuut werd genomineerd voor de Bronzen Uil. In 2023 verscheen *Goudjakhals*. Ignacio won er in februari 2025 de tweejaarlijkse J.M.A. Biesheuvelprijs voor de beste verhalenbundel mee en in 2024 al de Amarte Literatuurprijs, een nieuwe prijs voor literatuur die de bakens verzet.

[De website van Julien Ignacio](https://julienignacio.com/)

<https://julienignacio.com/>

Discussietips

1. *Goudjakhals* werd bekroond met de J.M.A. Biesheuvelprijs voor de beste verhalenbundel. Op de achterflap wordt het boek echter een roman genoemd. In een artikel in *NRC* van 20-2-2025 naar aanleiding van de bekroning als beste verhalenbundel, schrijft Thomas de Veen: 'Inhoudelijk biedt het boek een even grote eenheid als verscheidenheid: telkens staat het lot van migranten centraal. Maar in vertelinstantie, vorm en decor verschillen de verhalen sterk van elkaar: van hedendaags en historisch realisme tot sciencefiction.' De recensent van de *Boekenkrant* noemt *Goudjakhals* nadrukkelijk een roman. Welke genre-aanduiding vind jij het meest van toepassing en waarom?
2. Hoe pas je de ondertitel 'Songs of freedom' toe op de bundel? Welke rol speelt muziek in het geheel? In hoeverre heeft de playlist bij het boek op Spotify toegevoegde waarde voor je?

3. In *Goudjakhals* zijn heel verschillende ‘vertelstemmen’ te horen. Welke heeft het meest indruk op je gemaakt? Waarom?
4. Welk beeld heb je gekregen van de ‘digitale’ ik-verteller in het eerste verhaal, ‘GPS’? Welke ontwikkeling maakt deze door? Wat zet deze ontwikkeling in gang?
5. Hoe heb je de in ‘GPS’ beschreven situatie in het vluchtelingenkamp ervaren?
6. Het verhaal ‘Het silvere koord’ is geschreven in een plat, zeventiende-eeuws Amsterdams. Hoe heb je dit ervaren?
7. Waarom wordt Sjaan in ‘Het silvere koord’ uitgekozen als slachtoffer voor de terechtstelling tijdens het bezoek van Peter de Grote?
8. Hoe denkt Sjaan over de mensen die het voor het zeggen hebben?
9. Hoe heb je het ervaren dat zij vanuit de dood vertelt?
10. Hoe denk je over de ik-verteller in ‘Chatilat Road’? In hoeverre begrijp je zijn actie?
11. In ‘De host’ beschrijft Ignacio iemand die lijdt aan een dissociatieve identiteitsstoornis. Hoe heb je de weergave daarvan ervaren?
12. ‘De host’ opent met een hoofdstukje ‘Tarek’. Hoe is hij eraan toe op dat moment?
13. Wat maak je op uit het verhaal van Christel over haar relatie met Tarek?
14. Wat vertegenwoordigt de stem van Arnold in Tareks hoofd? Hoe ervaar je zijn tirade (p. 173-178)?
15. Onder invloed van welke ‘alter’ is Tarek het verblijf van de jaguars binnengegaan om graffiti aan te brengen? Waar valt dat uit op te maken?
16. Het verhaal ‘Nader tot jou’ heeft de vorm van een brief aan Gerard Reve. Hoe past dit in het geheel van de bundel voor jou?
17. Hoe interpreteer je de openingsalinea van het slotverhaal ‘Radio gaga’?
18. Bijna dat hele verhaal ligt het perspectief bij Mercedes. In het tweede fragment van het tweede hoofdstuk zoemt de verteller uit. Welke toevoeging heeft deze wisseling van perspectief?
19. Welke migranten kom je tegen in dit verhaal? Waarom zijn zij gemigreerd?
20. Hoe zou je het karakter van Mercedes omschrijven? Hoe is ze eraan toe aan het eind van het verhaal?
21. Het verhaal krijgt een abrupt slot. Het nawoord van Ignacio bij de bundel geeft een verklaring. Hoe lees je de laatste pagina’s van het verhaal dan? Wat is de betekenis van de laatste pagina?
22. Wat is de functie van de radio in dit verhaal?

23. Qua stijl is *Goudjakhals* een heel gevarieerde bundel. Zijn er voor jou stilistische kenmerken die je specifiek wel of juist niet aanspreken?

Achtergronden

Onderstreepte tekst is aanklikbaar en opent de betreffende website in een browser. Wie dit document heeft uitgedrukt vindt bij ieder item ook de volledige url zodat deze ingetikt kan worden.

Video en Audio

1. YouTube: Op 17-11-2023 hield Ignacio de [Cola Debrotlezing](#) in de centrale van de Bibliotheek Amsterdam, waarin de migrantenervaring van hemzelf en zijn personages centraal staat (ruim 90 minuten).

<https://www.youtube.com/watch?v=BGcTGENfjYU>

2. Podcast: Julien Ignacio te gast in het NPO1-programma [De nacht van](#), 2-2-2024 (ca. 56 minuten).

<https://www.nporadio1.nl/fragmenten/de-nacht-van/7c2c9b36-42a3-43b5-8f2b-f8ed7306ab74/2024-02-02-auteur-julien-ignacio-over-zijn-nieuwste-boek-goudjakhals>

3. Podcast: Julien Ignacio te gast in het NPO Klassiek programma [Opium](#), 22-9-2023 (ca. 17 minuten).

<https://www.npoklassiek.nl/fragmenten/opium/03736af1-3b0a-4ea3-a39c-597777a68a76/2023-09-22-het-gesprek-julien-ignacio>

4. Podcast: Julien Ignacio presenteert een aflevering van het NPO Klassiek programma [Een goedemorgen met...](#), 5-4-2025 (ca. 110 minuten). De uitzending begint na ruim 4 minuten.

<https://www.npoklassiek.nl/uitzendingen/een-goedemorgen-met/9bb98cca-cf50-4896-a405-b84e44f0cd59/2025-04-05-een-goedemorgen-met>

5. Podcast: Julien Ignacio [leest het verhaal](#) 'De host' uit *Goudjakhals*. De audioversie van de bundel is te leen bij de [onlinebibliotheek](#).

<https://soundcloud.com/slaamsterdam/jma-biesheuvelprijs-2025-julien-ignacio>
<https://www.onlinebibliotheek.nl/zoekresultaten.catalogus.html?q=goudjakhals>

Overige bronnen

1. Lees het begin van het eerste verhaal op de website van boekhandel [Athenaeum-Scheltema](#).

<https://athenaeumscheltema.nl/leesfragmenten/2025/goudjakhals>

2. NRC-artikel van 20-2-2025 n.a.v. de uitreiking van de J.M.A. Biesheuvelprijs, te vinden op de website van de [Werkgroep Caraïbische letteren](#).

<https://werkgroepcaraibischeletteren.nl/biesheuvelprijs-voor-verhalenbundel-goudjakhals-van-julien-ignacio/>

3. Juryrapport van de [J.M.A. Biesheuvelprijs](#) met een video van de bekendmaking.

<https://www.jmabiesheuvelprijs.nl/?p=1716>

4. Interview op de site [Literair Nederland](#) (31-1-2024).

<https://www.literairnederland.nl/schrijven-is-iets-in-de-wereld-zetten/>

5. Auteursportret op de site [Literatuurgeschiedenis](#).

<https://www.literatuurgeschiedenis.org/schrijvers/julien-ignacio>

6. Artikel in [Het Parool](https://www.parool.nl/kunst-media/eerste-amarte-literatuurprijs-toegekend-aan-julien-ignacio-voor-goudjakhals~b84e64ca/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (26-3-2024) naar aanleiding van de toekenning van de Amarte Literatuurprijs.
<https://www.parool.nl/kunst-media/eerste-amarte-literatuurprijs-toegekend-aan-julien-ignacio-voor-goudjakhals~b84e64ca/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Recensies

7. Vrij toegankelijke recensies op internet van *Goudjakhals* zijn te vinden bij:

[Tzum](https://www.tzum.info/2023/09/recensie-julien-ignacio-goudjakhals/) (18-9-2023)

<https://www.tzum.info/2023/09/recensie-julien-ignacio-goudjakhals/>

[Literair Nederland](https://www.literairnederland.nl/recensie-julien-ignacio-goudjakhals/) (5-12-2023)

<https://www.literairnederland.nl/recensie-julien-ignacio-goudjakhals/>

[De Groene Amsterdammer](https://www.groene.nl/artikel/het-leveloopt-nooit-soalsje-verwacht) (24-1-2024)

<https://www.groene.nl/artikel/het-leveloopt-nooit-soalsje-verwacht>

[Boekenkrant](https://boekenkrant.com/recensie/recensie-goudjakhals/) (8-11-2023)

<https://boekenkrant.com/recensie/recensie-goudjakhals/>

[Het Korte Verhaal](https://kortverhaal.info/?p=7526) (4-4-2025)

<https://kortverhaal.info/?p=7526>

[Website Humanistisch Verbond](https://www.humanistischverbond.be/kritisch-lezen/1190/goudjakhals-songs-of-freedom/) (13-10-20223)

<https://www.humanistischverbond.be/kritisch-lezen/1190/goudjakhals-songs-of-freedom/>

[Nederlandse Boekengids](https://www.nederlandseboekengids.com/20240901-mariette-haveman/) (2024-4)

<https://www.nederlandseboekengids.com/20240901-mariette-haveman/>

Bij het boek

1. Het eerste verhaal bevat een verwijzing naar de foto van het verdronken Syrische jongetje Aylan die in 2015 aanspoelde op een Turks strand. Het beeld van de tragedie van de vluchtelingencrisis werd wereldberoemd. Op Wikipedia vind je een pagina over de fotografe [Nilüfer Demir](https://nl.wikipedia.org/wiki/Nil%C3%BCfer_Demir) die het beeld maakte.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Nil%C3%BCfer_Demir

2. In het eerste verhaal is ook sprake van de website [This Person Does Not Exist](https://thispersondoesnotexist.com/). Iedere keer dat je deze site oproept (of de pagina ververs) krijg je een door middel van AI gegenereerde portretfoto te zien van mensen die niet echt bestaan.

<https://thispersondoesnotexist.com/>

3. De manier waarop Jiwan in het openingsverhaal 'GPS' zijn verhaal de wereld in stuurt, is gebaseerd op de lotgevallen van de Koerdische vluchteling Behrouz Boochani die vanuit Iran via Indonesië naar Australië vluchtte, waar hij in een kamp terechtkwam op het eiland Manus. Zijn verhaal over de omstandigheden daar smokkelde hij via WhatsApp naar buiten, waarna het in boekvorm verscheen onder de titel *No Friend But the Mountains*. Irwan Droog vertaalde het boek in het Nederlands (*De bergen zijn mijn vrienden*, uitgeverij Jurgen Maas) en schreef op [de site van ILFU](https://ilfu.com/alle-artikelen/goed-en-kwaad) een artikel over het ontstaan van het boek.

<https://ilfu.com/alle-artikelen/goed-en-kwaad>

4. In enkele verhalen wordt verwezen naar de Libanese zangeres Fairuz. Meer informatie over haar o.a. op [Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Fairuz) en (in tekst en beeld) op [NPO Kennis](https://npokennis.nl/story/273/wie-is-fairouz). Op YouTube zijn diverse video's van en over haar te vinden en is er ook een officieel [Fairuz-kanaal](https://www.youtube.com/channel/UCKXmVTvVMQz_fggy66HlgQQ).

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Fairuz>

<https://npokennis.nl/story/273/wie-is-fairouz>

https://www.youtube.com/channel/UCKXmVTvVMQz_fggy66HlgQQ

5. Op diverse plaatsen in het boek wordt ook verwezen naar de Palestijnse schrijver Mahmoud Darwish (1941-2008), die voor Ignacio een inspiratiebron was. Op [Wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Mahmoed_Darwish) vind je uitgebreide Nederlandstalige informatie over deze schrijver die in 2004 de Prins Claus-prijs kreeg toegekend.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Mahmoed_Darwish

In het Nederlands zijn diverse boeken met zijn werk verschenen. Een beknopt overzicht biedt [Hebban](https://www.hebban.nl/auteur/mahmoud-darwish#filter=language:nl).

<https://www.hebban.nl/auteur/mahmoud-darwish#filter=language:nl>

Meest recent is het in 2025 verschenen *Het vlindereffect* (uitgeverij Jurgen Maas). Een recensie vind je onder andere bij [Tzum](https://www.tzum.info/2025/04/recensie-mahmoud-darwish-het-vlindereffect/?mc_cid=2a9f6f3678).

https://www.tzum.info/2025/04/recensie-mahmoud-darwish-het-vlindereffect/?mc_cid=2a9f6f3678

6. Het laatste verhaal van de bundel speelt op het politiek onrustige Aruba in 1983 en eindigt op 21 augustus, de dag van de [moord op Kerwin Duinmeijer](https://nl.wikipedia.org/wiki/Dood_van_Kerwin_Duinmeijer) in Amsterdam.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Dood_van_Kerwin_Duinmeijer

Poëzietip

Het kan een mooie afsluiting (of een mooi begin) van een leesclubbijeenkomst zijn om een gedicht te bespreken dat een bepaalde verwantschap heeft met het boek dat centraal staat of met de auteur.

1. In verband met *Goudjakhals* is het logisch om te kijken naar een gedicht van Mahmoud Darwish. Het motto van zijn boek ontleende Ignacio aan de openingsstrofe van het lange gedicht *Staat van beleg* (uitgave in boekvorm bij De Geus in 1989):

‘Hier, tussen, de glooiende heuvels, bij zonsondergang
staan we voor de afgrond van de tijd,
bij boomgaarden die van hun schaduw werden beroofd,
en doen we wat gevangenen doen,
doen we wat werklozen doen:
we koesteren hoop.’

Vertaling: Ward Vloeberghs, Tine de Betue en John Nawas.

2. Op de site van [Poetry International](https://www.poetryinternational.com/nl/poets-poems/poems/poem/103-23741_WIJ-GAAN-NAAR-EEN-LAND) is Darwish' gedicht 'Wij gaan naar een land' te vinden, in vertaling van Jan Brugman.

https://www.poetryinternational.com/nl/poets-poems/poems/poem/103-23741_WIJ-GAAN-NAAR-EEN-LAND

Muziek

1. Julien Ignacio maakte een playlist op [Spotify](https://open.spotify.com/playlist/09AuyRsIm8MLQa0jwnzieT) met alle muziek uit *Goudjakhals* en de nummers die zijn werk inspireerden.

<https://open.spotify.com/playlist/09AuyRsIm8MLQa0jwnzieT>

Samenstelling: Marlene Lunter en Frank Hockx